

Котковський Д.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОЛЮВАННЯ ТА РИБАЛЬСТВА

На сьогодні рівень правового регулювання полювання та рибальського господарства в Україні відповідає потребам суспільства у визначенні принципів правової, економічної та організаційної діяльності у цій галузі суспільних відносин та доступу до цивілізованих вимог. Правове регулювання суспільних відносин в сфері полювання та риболовлі базується на спеціальних законах. Однак законодавство про полювання та рибальство не є повними та потребує реформування, а деякі важливі положення взагалі відсутні.

Правове регулювання відповідних суспільних відносин у сфері полювання базується на Законах України: «Про тваринний світ», «Про мисливське господарство і полювання», «Про охорону навколишнього природного середовища»; Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 17 жовтня 2011 року № 549 «Про затвердження Положення про правила проведення полювань, поводження із зброєю та порядок видачі ліцензій на добування мисливських тварин», Порядок видачі посвідчення мисливця і контрольної картки обліку добутої дичини й порушень правил полювання, затверджений наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 жовтня 2014 року № 383 та ін.

Правове регулювання відповідних суспільних відносин у сфері рибальства базується на Кодексі України про адміністративні правопорушення, Законах України «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища»; Наказ Державного комітету рибного господарства України від 15 лютого 1999 року № 19 «Про затвердження Правил любительського і спортивного рибальства» та Інструкції про порядок обчислення та внесення платежів за спеціальне використання водних живих ресурсів при здійсненні любительського і спортивного рибальства»; Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 1998 року № 1126 «Про затвердження Порядку здійснення любительського і спортивного рибальства»; нормативні акти Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Державного агентства рибного господарства України.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», рибальство являє

собою видобуток водних біологічних ресурсів з рибогосподарських вод [3].

Відповідно до Закону України «Про тваринний світ» на території України може здійснюватися промислове (мета – задоволення потреб народного господарства), любительське та спортивне рибальство (для особистого споживання, на відміну від промислового здійснюється безоплатно та без спеціальних дозволів) [2]. Любительська та спортивна риболовля дозволена громадянам України, іноземцям та особам без громадянства на всіх водоймах, крім заповідників. На осіб, які займаються рибальством, покладаються певні права та обов'язки, а контроль за їх виконанням здійснюють органи охорони риболовлі Держрибагентства та інші уповноважені органи.

Система державного контролю за дотриманням екологічного законодавства в галузі полювання та рибальства є неповною. Високий рівень корупції, застаріла база даних та технологій, непрозора система прийняття рішень для порушників, відсутність адекватної системи відповідальності за порушення законодавства, відсутність інтегрованої реєстрації природних ресурсів електронних пристроїв та неадекватний рівень обміну інформацією, як наслідок, практично повна недієздатність Держекоінспекції в реалізації своїх повноважень.

На сьогодні державне управління у сфері охорони навколишнього середовища, а саме у сфері полювання та рибальства не забезпечує повного доступу до інформації про стан ситуації, що є існуючим екологічним ризиком для безпечної господарської діяльності громадян України. Наразі прослідковується відсутність прозорого механізму моніторингу стану довкілля, а також немає доступу до великої кількості екологічних даних, які повинні бути відкритими.

Одна із гарантій екологічних прав громадян відповідно до ст. 10 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [4] передбачено громадський контроль за дотриманням нормативів щодо охорони навколишнього середовища. Однією з форм громадського контролю в цій галузі є контроль, який здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

Отже, галузі, в яких здійснюються такі види природокористування, як полювання та рибальство, необхідно здійснити ряд важливих реформ, насамперед, змінити систему надання послуг, якості продукції, ефективності, економії ресурсів та екологічному виробництві тощо. Реформування галузі необхідно розпочинати вже зараз. Промислова реформа повинна розпочатися зараз. Пріоритетом є встановлення точних та прозорих «правил гри» для риболовлі та полювання, тобто, перегляд нормативної бази (обов'язково в моменті «орган управління – підприємці»), внесення змін до чинних нормативно-правових актів та

створення нових для виведення галузей з «тіні» на європейський рівень.

Література

1. Про мисливське господарство та полювання: Закон України від 22.02.2000 № 1478-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14> (дата звернення 28.03.2021).

2. Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 № 2894-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text> (дата звернення 28.03.2021).

3. Березіна Н. Правове регулювання відносин у сфері користування мисливськими угіддями: окремі аспекти й особливості суб'єктного складу. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 8. С. 89-93.

4. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення 28.03.2021).

УДК 349.6 (043.2)

Куц К.С., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

Дікало Я.О., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Вінницький навчально-науковий інститут
Університету ДФС України, м. Вінниця, Україна
Науковий керівник: Козирєва В.П., к.ю.н., доцент

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Загальне державне регулювання якості та безпеки сільськогосподарської продукції здійснюють Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим та центральні органи виконавчої влади областей, районів, міст Києва та Севастополя з метою ефективного забезпечення збереження цієї сільськогосподарської продукції.

Органами із спеціальною компетенцією в галузі державного регулювання якості та безпеки сільськогосподарської продукції під час її виробництва, зберігання, транспортування, реалізації, використання, утилізації чи знищення є уповноважені центральні органи виконавчої влади в галузі охорони здоров'я, захисту прав споживачів, стандартизації, метрології та сертифікації, ветеринарної медицини, карантину рослин, їхні органи в Автономній Республіці Крим, областях, районах, містах Києві та